

IZHAJA VSAKI DAN

Štiti ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične številke se prodajajo po 3 nvt. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici...

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko. V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

na vsako leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlano naročnine, se uprava ne ozira.

Brzobjavne vesti.

Gospodarska zbornica.

DUNAJ 19. Prihodnja seja gospodske zbornice se bo vršila v sredo 24. t. m. ob 4. uri popoldne.

Vođne moči v Dalmaciji.

DUNAJ 19. Dne 15. aprila se bo vršil v Trstu občni zbor akcijske družbe za izkorišćanje vođnih sil v Dalmaciji.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 19. Zbornica je nadaljevala debato o zakonskem naćitu glede nadaljnega razvoja državnih premođgovnikov.

Španska zbornica.

MADRID 19. Na vćerajšnji seji zbornice je demokrat Villanova interpeliral vlado glede španske politike v Maroku.

Štrajk brzobjavnih uradnikov na Francoškem.

PARIZ 19. 5000 delavcev brzobjavnih in telefonskih prog je vćeraj na nekem shodu sklenilo štrajk.

Izvolski ne odstopi.

PETROGRAD 19. Petr. brz. agentura poroća, da so vse v inozemstvu razširjene vesti o odstopu ministra Izvolškega popolnoma neosnovane.

Iz Perzije.

TEHERAN 18. (Petr. brz. ag.) Ko se je danes hotel šah podati na sprehod in si je hotel pripeti revolver, se je lahko ranil na rćki.

PETROGRAD 19. Kakor poroća „Novoje Vremja“ iz Teherana, je šah definitivno odklonil ustavo. Šah namerava s topovi prisiliti otvoritev bazarjev.

Washington 18. Italijanski poslanik je stavl državnemu oddelku predlog, da se sklicje mednarodna konferenca o izseljevanju.

Berolin 19. Cesar Viljem je danes obiskal državne kancelarja.

Avstrijski državni zbor.

Varnost denarja v denarnih zavodih.

DUNAJ 19. Poslanska zbornica je pridelala drugo ćitanje rekrutne predloge. Tekom debate je finanćni minister vitez Bilinski odloćno zavrnil govorice, ćeš, da zapleni drzava za slućaj vojne vloge v branilnicah in jih porabi za vojne stroške.

PODLISTEK.

Z bombami za svobodo.

- Povest iz makedonskega življenja. - Piše Niko Ninić.

Jeli Husejin-beg pomislil, da je on sam neposredni provzročitelj vsega tega gorjā? Da je vse to, kar je zadelo njega in njegove, le opravljena kazen za ono, kar je on sam zagrešil?

Kuhar je v srcu le srd in mašćevanje, misleć, da je opravićen storiti vse, kar se mu poljublja, a raja mora molćati. Kuhar je sovraštvo in srd, ter snoval ćrne naklepe in delal strašne naćrte.

Mej tem je bilo odšlo osem njegovih spremjelvalcev — ne da bi ćakali na ukaz — na poizvedovanje v bližnjo okolico. Vrnila se je le petorica. Ostalo trojico je poslala raja, pod zapovedništvom Trajkovića, v Mohamedovo naroćje.

Ćim je Husejin-beg dobil sporoćilo, da se Trajković nahaja v bližini, so se mu zasvetile oći notranje zadovoljnosti. Sedaj bo pasja raja videla, kdo je Husejin-beg, je zamrmral pred-se in krćevito stisnil pesti.

stanju zelo nevarnih runov. Utemeljene nade je, da ne pride do vojne, ali celo v najskrajnejem slućaju, ako pride do vojne, moram reći, da me je sram, da zamore naše prebivalstvo od vlade svoje dežele misliti tako izredno žalostilno in poniževalno.

Posl. Schuhmeier se je izjavil za razoroženje in za uvedbo ljudske milice. — Posl. Ebenhoch je naglašal brezpogojno potrebo spopolnitve armade iz državnih, gospodarskih in dinastićnih oziror ter je izrazil nado na ohranitev miru.

Na razpravi o rekrutnem kontingentu so se vsi govorniki izjavili za ohranitev miru. Prav tako vsi, izvzemši socijaliste in ćeške radikalce, za vsprejetje rekrutne predloge.

Posl. Ebenhoch in Chiari sta izrazila svoje zadošćenje in hvaleznost za neomajeno zavezniško zvestobo Nemćije. Posl. Chiari je pri tem rekel: Mi hoćemo mir, ali ne mir za vsako ceno, ne mir za ceno ćasti Avstro-Ogrske.

Mej tem je došel prvi oddelek njegovih ljudi do kraja, kjer je bila popreje krasna Obar-kula, a zdaj ni bilo drugega, nego razvaline, pepel, in ostanke űegžanih ćloveških trupel.

Husejin-beg je svoje ljudi takoj razdelil na 3 oddelke. Z novodolšeci je pojatil te oddelke. Ćim je napoćila noć, so se dvigali vsi oddelki ter stopali v isti smeri.

Husejin-begov namea je bil, da prodre preko gore na ono stran Ljubotina, kjer se je nahajalo već većjih srbakih sel ter da konenćo zažge vsa ta sela. Trajković od svoje strani je pa zopet sklenil, da Husejin-bega ne puusti za nikako ceno preko gorē, ker je vedel iz skušnje, da bi Husejin-beg tam strašno gospodaril.

Padel je marsikateri Husejin-begov Arnavt, a tudi mnogo Trajkovićevih ljudi je zadela morilna kroglja.

Ni smatral za potrebno, da bi se po noći branil v zavzetih postojankah, ker niso bile toliko važno, da bi bilo vredno radi drzjanja

Minister za deželno brambo Georgi je ponovil svoje vćerajšnje izjave, izlasti glede vesti o mobilizaciji ter je izjavil, da stoji armada, v svoji celoti nadahnjena enim duhom, dobro oborožena, sposobljena za boj, spoštovanje vzbujajoća, vedno pripravljena slediti klicu najvišjega vojskovođe, da dokazuje svojo zvestobo in da űćiti, kar je marljivost drzavljanov ustvarila.

Rekrutna predloga je bila konenćno s 289 proti 103 glasom vsprejeta. (Živahna pohvala).

Na to je prićela razprava o predlogi za poddržavljenje űeleznic. Po poroćilu referenta, ki je prićel razpravo, je bila ista prekinjena. Na zaključku se je posl. Breiter uolil interpelacijo o namišljeni mobilizaciji, kakor tudi o pripravah za vojno.

DUNAJ 19. Vlada je danes predložila poslanski zbornici zakonski naćrt, s katerim naj se jo pooblasti, da provizorićno uredi trgovinske oodnosaje z Bolgarsko na podlagi najveće ugodnosti.

„Veleizdajniški proces“.

Fiasco oćviden! (Ekspresno por.) ZAGREB, 18. marca.

Današnja (18/3) razprava „veleizdajniškega“ procesa je bila odloćena na jutri.

Predsednik senata Tarabochia je izjavil pred zaćetkom razprave, da se ćuti bolnega in zato odlaga razpravo na jutri.

V obvešćenih zagrebćkih krogih se ta odloćitev razprave v zvezi z obiskom v bankski palaći razlićno komentuje, vendar sodijo, da je obojno v zvezi z dosedanjim nevspehom barona Raucha.

Organ takozvanih „furtimašev“, hrvatske klerikalne stranke, „Hrvatstvo“, je priniesel sinoći kaj tendenciozno uveden ćlanek o dosedanjem teku razprav v „veleizdajniškem“ procesu. V tem ćlanuku huđo napada predsednika senata Tarabochia, ker dopuščā

izgubiti nekaj desetina mož. Umikal se je torej po malem, previdno, ter pri tem prizadejal Husejin-begu mnogo izgub.

Laza se je boril na strani Trajkovića. Njemu je bilo sicer zelo teško, ker se je moral vnović loćiti od Danice, a Trajković mu je rekel na kratko, a odloćno, da bo imel pozneje ćasa dovolj za ljubimkovanje s svojo miljenko; sedaj ga ćaka nujnejši in važnejši posel. Laza je to sicer peklo, a moćoćnemu vojvodu ni mogel in ni smel prigo-varjati.

Trajković je ipak drzjal Laza vedno poleg sebe, ker se je bal, da bi ta sicer napravil kako neumnost. Ali tudi Lazi se je pretakala po žilah junaska kri. Bil je prvićrat v boju, in ko so mu poćele űvigati krog glave kroglje, se je pać stresel, a to je bilo komaj nekaj trenutkov. Zbral je hitro vso prisetnost duha ter stal mirno in povsem hladnokrvno poleg vojvođe.

Do jutra se je bil Trajković umaknil s svojimi ljudmi preko golićave, ki je delila gozd na sredi gore v dva dela, ter se postavil ob robu gorenjega dela gozda, tako, da bi mu morali Husejin-begovi ljudje slediti preko golićave.

Husejin-beg je v svoji jezi popolnoma pozabil na vsako previdnost. Gnal je torej svoje ljudi kar naprej. Ćim so se prikazali na

braniteljem preveć svobode, te mu oćita, da ni zadošćno prešćtudiral obćežnega materijala. Kakor simptomatićno pa se opaža, da ćlanek ne more prehvaliti objektivnosti in nadvladovanja materijala — kakor je rećeno v ćlanuku — o d strani drzavnega pravdnika Accurtija.

V „Pester Lloyd“ izhajajo že nekoliko ćasa jako tendenciozno pobarvani referati o razpravah v „veleizdajniškem“ procesu. Na nekaterih mestih vsebujejo ta poroćila direktno neresnice, kakor je razvidno iz priobćenega uradnega stenograma.

Danae predpoludne, ob istem ćasu, ko so bili Tarabochia, Gaj in Accurti pri Rauchu, se je podal v banksko palaću tudi dr. Josef Frank!! Glasi se, da so se na konferenci nasvetovale o streje odredbe proti braniteljem in koalicijskim novinam!

Vćerajšnje „Hrvatsko Pravo“, glasilo Frankove stranke, javlja, da je proti sprogi branitelja dra. Hinkovića, drzavno pravdištvno uvedlo kazensko postopanje. — Znano je, da je predsednik senata Tarabochia na objavo, da si je rećena gospa med razpravo dovolila kritiko sodnega dvora, prepovedal pristop na galerije.

Nevaliden glas iz Italijanskega tabora.

Puljski „Giornaletto“ pozivlja italijansko mladino, naj se pridno ući hrvatskega in slovenskega jezika.

To je vsekako nenavaden glas iz tabora, v katerem se je doslej z najvećim fanatizmom sovražio naš jezik in se je proglašalo kakor narodno izdajstvo, kakor atentat na italijansko kulturo in italijansko ćast, ako bi se kak Italijan ućil našega „barbarskega“ jezika.

Ali, će nas iznenadja že dejstvo samo, da takov zagrizen list, kakoršen je puljski „Giornaletto“, priporoća ućenje hrvatskega in slovenskega jezika, pa naz naravnost osuplja utemeljevanje, s katerim podkreplja ta svoj nasvet na adresu italijanske mladine.

Ćujte torej, kako piše „Giornaletto“ v Puli:

daljnem koncu golićave, je dal Trajković zapoved:

Metalci bomb naprej! Pripravite bombe. Husejin-begovi ljudje so hiteli naprej, ne sluteći nikake nevarnosti. Mislili so, da se je raja že umaknila preko gorē.

Ko so se približali na kakih petdeset korakov gorenjemu koncu golićave, je zapovedal Trajković:

Prizgite bombe! Par trenutkov kasneje je zapovedal: Vrzite bombe! Kakor da bi iz neba priletele, je padlo med nićesar sluteće Arnavte naenkrat deset bomb.

Kaj je to? Arnavti so prestrašeni obstali. —

Zavladala je splošna tišina. Lazi, ki ni še nikdar s svojimi oćmi videl vspeha bomb, je srca nemirno utripalo.

Naenkrat se je zaćul strašen pok, potem drugi, tretji in tako dalje. A vse to ni trajalo toliko ćasa, kakor smo rabili mi za to opisovanje.

Veliko Arnavtov se je valjalo v lastni krvi, ostali pa so se prestrašeni obrnili, ter bežali nazaj, proti daljnemu delu gozda.

Tedaj je planil Trajković s svojimi ljudmi iz grmovja in udaril za Arnavti, ki so klicali v enomer:

Allah — il Allah! Trajkovićevi ljudje so neusmiljeno bili po Arnavtih s kopiti svojih pušk ter jih podili dalje. (Dalje.)

„Naša (italijanska) mladina se mora potruditi, da se priučiti slovanskim jezikom. Slovani pripadajo k tistim tujcem, ki so Slovonom najbližji. Ta narod je mlad, ki more v stihih z nami še mnogo pridobiti in nam mora biti prijazno nagnjen Italijanom, ako se tradicije minulosti premagajo in se umakne ograja srednjeveškega fevdalizma, umetno postavljena med oba naroda“ (Slovane in Italijane).

Koga ne bi presenetil tak govor in na takem mestu?! Kdo je vzdrževal doslej to ograjo srednjeveškega fevdalizma n. pr. v Istri?! Ali ne ravno tista še sedaj gospodovalna signorija in oligarhija, od katere je moral naš narod toliko pretrpeti moralno, fizično in materialno?! Kdo drugi, nego ravno gospodovalec Italijani, je opravičeval svojo politiko, svoje zahteve po nadvladju in sicer vedno sklicevaje se na tradicije — tiste proslule beneške tradicije — iz minulosti?!

Če beseda v „Giornalettu“ res izraža misel in željo, potem se nam zdi kakor da stojimo pred kakim čudežem! Če „Giornaletto“ v resnici želi, da se pozabijo minulosti, bi bilo to znamenje, da se je jel sramovati teh tradicij in te minulosti! A ker so bili izključno Italijani nositelji teh tradicij, ki so delile oba naroda v dva sovražna tabora, involvira „Giornaletto-va“ beseda pripoznanje: koliko so Italijani grešili nad našim narodom, proti principu pravičnosti in humanitete, proti interesom dežele!!

Ali rekli smo že, da bi trebalo vedeti poprej za gotovo: ali beseda izraža resnično željo po — miru?! Vprašanje je namreč, da-li sili „Giornaletto“ laško mladino v učenje našega jezika z dobrimi poštenimi, ali pa zavrtaimi nameni? Od tega vprašanja je vse odvisno. — Če je namen ta, da se sinovi Slovanov in Italijanov zblížajo prijateljski kakor enakopravni in jednako vredni deželani; ako naj bo učenju našega jezika Italijanov namen ta, da bodo boljše spoznavali naše ljudstvo in je začeli vzljubljati in spoštovati. ako je namen ta, da pade ograja, ki deli Italijane in Slovane v dva sovražna si tabora, potem bomo mi prvi, ki pozabimo na vso žalostno minolost in napravimo črto čez vse, kar je bilo in ograja gotovo pade.

Če pa ima biti učenju našega jezika le zavrta namen, da bi Italijani z njega pomočjo iznamili zaupanje našega ljudstva in je tem lažje zavajali in demoralizovali, potem pa naj si ne delajo nikakih nad! Ograja ne pade in grenka minolost nam ne izgine iz spomina, marveč nas bo misel na „tradicije iz minulosti“ le povzdignala k boju proti srednjeveškemu fevdalizmu, združenemu s sodobnim narodnim šovinizmom in sovraštvom, ki se je le prečesto dotikal — bestijalnosti! (Opozarjamo samo na slučaj v zgodovini narodnih bojev v Istri, ko je bila razpisana nagrada na glavo najplemenitejšega moža v slovanskem taboru Istre).

Če torej Italijani hočejo pošten mir na podlagi principa enskega prava, naša roka je odprta italijanski. V nasprotnem slučaju pa stisnjena pest za boj, pa naj bo izid že tak ali tak!

To je naš odkrit odgovor na nenavadni glas v puljskem „Giornalettu“.

Pozdravi

došli „Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov“ povodom družabnega sestanka dne 7. marca 1909 v „Narodnem domu“ v Trstu.

PODGORCE. Dniolsly fakt powstana waszego zwiazku witamy z szczera radoscia i nadzieja lepszej przyzlosci da eniom waszym szczese boze zwiazek galicyjskich urzednikow kolejowych kolo Krakowackie.

PRAGA. Slovanský bratrský pozdrav. — Úřednictvo Buštěhradské Praha.

LAUN. Mucho zdaru ku veleryznamnému dnu. — Odbočka zemské jednoty Louny.

LWOW. Z okazji miacu zasławy naszym serdeczniejsze szczese boze z koleziemskim pozdrowieniem koloniackowa zwiazku urzednikow kolejowych Lwow.

GORICA. — Bolezen zdrúžeje najboljši vspeh. — Rosanc.

NOWYSACZ. Zpozno wiadomienie nie mogliamy wziazc udzialu lecz duchem z wami slemy braciom z poludnia zyczenia swietnego wyniku wiecu galicyi miejcowe kolo w Nowym Saczu.

PRAGA. Zdar Vašemu sdružení zdar, vzájemnosti slovanské. Ku předu - zpátky ni krok. — Provozovní úředníci nádraží Františka Josefa.

LOVOSIC. Bratrskému spolku mnoho zdaru. — Spolek českých úředníků železničních, odbor - Terezín.

BUDEJOVICE. — Bratrskému sdružení mnoho zdaru. — Odbor českých železničních úředníků České Budějovice.

BRUCK. Želim društvu sijajen prospěh — ingénieur Šega.

GORICA. Službeno zdrúžeje. Želim veliko vspeha novemu društvu! — Dr. Dereani.

ZYWIEC. Pomyslnosci w obradach zyczy z braterskiem pozdrowieniem. — Kolo miejscowe Zywiec.

PRAGA. Dnešnimu významnému shromáždění pronášíme naše nejserdecnější blahopřání

necht myšlenka slovanského sdružení veškerých příslušníků okřídleného kola roste a sílí ku povznesení mravnímu i hospodářskému. Libájece vás milení bratři Slováci voláme hřimavě na zdar - živio! Za zemskou jednotu zřízených drahzemí koruny České. — Jan Vojna starosta, Bohuslav Nykt tajemník.

PRAGA. Dnes mužně vztýčený prapor samostatnosti družstva jugoslovanských železnižských úředníků se hrdě vlaje nad zeměmi alpskými a soustředí kol sebe všechny jihoslovanské úředníky okřídleného kola. — Sekretariát Spolku českých úředníků železnižních.

Dr. Kramář o politice Bienerthove vláde.

V razpravi, tihoči se kontingenta novincev, je imel češki poslanec dr. Kramář znamenit govor, v katerem je analiziral vso politiko sedanje vlade in izrekel nad njo najstrožjo sodbo. Naše čitatelje bo posebno zanimal zadnji del tega govora, ki neumljeno kritikuje vladno politiko tudi nasproti nam Jugoslovonom.

Naglasivši nevarno sedaju situacijo je izjavil dr. Kramář:

„Dolžnost bi bila najprimitivneje državniške umetnosti, da se v takih trenutkih ne dotika čustev prebivalstva in naravnost zločinsko nemodro je, ako se to prebivalstvo draži in je ozlovolja proti vladi in državi. To se je storilo z Jugoslovani. Ako bi se hotelo razpisati nagrado, kako se more najnemodreje delati politiko, ne bi mogli najti nič boljšega. V trenutku, ko se ves evropski položaj suče okolo Jugoslovonom, ko je izkušena zvestoba Jugoslovonom za monarhijo naravnost vse, imenuje vlada največja sovražnika Jugoslovonom, Hohenburgerja in Stürgkha za ministra! Ali se hoče s tem vzbujati požrtvovalnost Slovanov? Je-li to prava politika v trenutku, ko grozi konflikt med Nemštvom in Slovanstvom? Tako vladno modrost more prekašati le ona transilvanska po famoznem veleizdajniškem procesu v Zagrebu. Zdi se, da se je hotelo nenemškim in nesladjarskim narodom te monarhije demonstrirati ad oculos, da nimajo od te monarhije ničesar pričakovati. Najnavrednejši podložniški razum bi vendar svetoval v takem momentu, da se ne stori ničesar, kar bi moglo ravno Slovane razdražiti. Mesto tega pa se tira politika, v kateri trpimo za Nemčijo vse ono, kar se je dogodilo od oktobra sem. Dela se nemška politika...“

In na zaključku: „Ako se prihaja z dejanji, ki češki narod razjarjajo, a se potem govori o najboljših namerah, je možno to umeti le kakor zasmehovanje. Ali storite, kar hočete. Mi se ne bomo lovili za nikomur. Kakor se bo postopalo z nami, tako bomo tudi mi postopali z drugimi. Vračali bomo jednako z jednaki. Ako je v tej uri nevarnosti dovoljen apel, bi bil to apel na patrijotizem vlade. Menim da ni bilo še nikoli časov, v katerih bi bil tako nepravilčen kak vladni zistem, ki bi znal narodov pridobiti in je dosegel le to, da je narode razjarjal in jih razdražil proti vladi in proti državi. Še nikdar ni bil tako skrajni čas, da bi imeli vladni zistem, ki bi združeval vse moči, kakor ravno sedaj. Vlada in vsi oni, ki so odgovorni za usodo države, naj ne pozabijo samo tega: za usodepolno bodočnost države je zadovoljnost narodov veliko večje važnosti, nego pa obstanek nerodne vlade!“

HRVATSKA.

Imenovanje djakovskega škofa.

Daimatinski poslanec V. Perić, ki je bil te dni pri papeževem nunciju na Dunaju, je zvedel, da je vest o imenovanju Mihalovića djakovskim škofom povsem neutemeljena. — Glasom najnovejših vesti, bo djakovskim škofom imenovan sedajni kapiteljski vikar in posvečeni škof djakovski dr. Angeljko Vršak.

Reško cerkveno vprašanje.

Reški mestni svet je sklenil, da se mestni svet obrne s spomenico na cesarja v svrhu odcepljenja reške cerkve od senjske škofije. Sedem madjarskih gozdarjev za Hrvatsko.

Ogrsko ministerstvo za poljedelstvo je imenovalo za Hrvatsko sedem madjarskih gozdarjev.

DOGODKI NA BALKANU.

Avstro-srbski spor. — Rusija ostane nevtralna.

Iz Belegrada javljajo, da je ruski odposlanec obiskal princa Gjorgja ter mu v imenu ruske vlade izjavil, da se Rusija ne bo oficijelno bojevala, pač pa da ruska vojna uprava dovoli dopust vsem onim častnikom in vojakom, ki se hočejo udeležiti vojne kakor dobrovoljci. Odposlanec da se nada, da bo ruskih dobrovoljcev nad 100.000.

„Voss. Zeitung“ poroča iz Pariza: Ruska vlada je odgovorila na nujno vprašanje francoskega ministerstva, da namerava Rusija v avstrijsko-srbski vojni ostati nevtralna. Vzlic temu v Parizu niso popolnoma brez skrbi glede na bodočo spremembo mednarodnega položaja.

Avstro-ogrsko-turški sporazum. Iz Carigrada poročajo: Albanci poslanci bodo stali pri razpravi o sporazumu z Avstro-Ogrsko sledeče predloge: 1) Avstro-Ogrska jamči Turčiji suvereniteto nad novipazarskim sandžakom; 2) Avstro-Ogrska ne bo izvrševala protektorata nad katoliškimi Al-

banci; 3) svota 2 in pol mil. turških funtov se ne plača za državno posestva, ampak za naseljevanje mohamedancev v Turčiji; 4) avstro-ogrsko oblasti ne morejo zbrabiti mohamedancev izseljevanja; 5) mohamedancem se prizna pravica, da ne le posedujejo, ampak da tudi upravljajo s svojimi neprimičnimi nemi. Ako bi Albanci s temi predlogi propadli, potem bodo proti sporazumu protestirali. —

Povsem je zagotovljeno, da bo turška zbornica vsprejela zapisnik o sporazumu nepremenjen.

BOSNA.

Mohamedanska verska avtonomija.

Iz Sarajeva javljajo, da je mohamedanski izvrševalni odbor vsprejel načrt verske avtonomije, ki jo je izdelala deželna vlada. Ta statut se sedaj predloži v najvišje potrenje.

SRBIJA.

BELIGRAD 19. „Trgovinski Glasnik“ piše, da bo srbska vlada dobila hovan. vprašanja tudi po ponovnem koraku Avstro-Ogr. vstrajala na svojem dosedanjem stališču, ker sploh ne zamore zavzeti drugega stališča. Potem ko je Srbija svojo stvar zaupno izročila velesilam, je v interesu evropskega mira, da iste stvari Avstro-Ogrsko pred postopanjem, ki bi žalilo čast Srbije in bi srbski narod spravilo v stisko, da se nasilstvu Avstro-Ogrske upre z orožjem. Srbski narod se ne boji vojne, hoče se je pa izogniti prav tako kakor evropske velesile. Ako pa hoče Avstro-Ogrska izzvati vojno na vsak način in ako jo velesile na tem ne ovirajo, potem naj pride do krvoprolitja, gorje pa potem onim, ki se bodo imeli bojevati z obupanimi.

CARIGRAD 19. List „Sabah“, ki se je v zadnjih dneh nekolkokrat prijazno pisal o Srbiji, kaže na težavni položaj Srbije in pravi, da so se cilji Srbije obrnili proti Bosni; toda Srbi se motijo, če mislijo, da bodo kaj s kričanjem dosegli od velesil oziroma da store Avstro-Ogrski krivico. „Sabah“ izraža konečno svojo zadovoljnost radi zadnjih srbskih in črnogorskih zagotovil glede novopazarskega sandžaka. — List „Ukuk Umumje“ piše, da ni Srbija razburjena samo radi aneksije, ampak tudi radi bolgarske neodvisnosti. Ker ne more zadovoljiti svojih stremljenj na Bosno, je prisiljena poskusiti, da dobi kaj od novipazarskega sandžaka.

BELIGRAD 19. Skupščina je danes dovršila specialno debato o proračunski predlogi za l. 1909. Na predlog ministra za unanje stvari Milovanovića je skupščina dovolila 200.000 dinarjev za odkup turških posestev v južni Srbiji.

BELIGRAD 19. List „Politika“ omenja vojaške odredbe Avstro-Ogrske in izjavlja, da bo avstroogrski odposlanec grof Forgach mogel pri izročitvi nove note jednostavno opozarjati na mobilizirane avstroograke poike, češ, da se ne bo mogel opirati na kak pravni naslov. Le surova moč da bo njegov argument. — Dočim Avstro-Ogrska zbira 300.000 vojakov proti Srbiji, razpolaga Srbija le z 25.000 mož, razstrasenih po vojašnicah. Zato da mora Srbija slediti izgledu Avstro-Ogrske in takoj pričeti mobilizacijo vsaj dveh vojnih divizij.

Vojni načrt Srbije.

Beligradski dopisnik „Standarda“ je poslal svojemu listu vojni načrt Srbije, ki ga je sestavil po informacijah najuglednejih srbskih vojaških osebah. Načrt temelji na popolni nevtralnosti Romunske, Bolgarske in Turške. Od svojih pet divizij upotrebi Srbija tri divizije nasproti sovražniku, prodirajočemu s severja, dočim preide z dvema divizijama in nastavi v ofenzivo proti Bosni in Hercegovini. Načrt severne vojske je, da opusti trdnjave Beligrad, Smederevo in Kladovo ter da koncentrira vso svojo silo na višinah okolu Niša, ki bo s svojimi utrdbami njena operacijska baza. Zapadni armadi bo operacijska baza Kragujevac, združena ob levem boku severne vojske.

Spopadi ob meji že začeli?

Kakor poročajo iz Sarajeva je v noči od srede na četrtek četo avstroograke patrulje napadla pri Javorniku srbska četa kakih 200 mož, ki so pričeli metati ročne bombe. Patrulja je začela hitro streljati ter pogolala srbsko četo v beg. Streljanje je trajalo do zore, 3 vojaki so bil ubiti, 6 pa ranjenih. Ni znano, koliko da je padlo Srbov. (Vse take vesti treba seveda vsprejemati z največjo previdnostjo, ker so jim viri navadno nezanesljivi. —

ČRNOGORA.

Črnogorske vojne priprave.

S Cetinja poročajo, da je knez Nikola razdelil vso črnogorsko vojsko v tri oddelke. V času, ko se napove vojna, prične bombardiranje Kotora s planine Lovćen. — Druga vest s Cetinja javlja, da se je mobilizirala črnogorska brigada, ki je odposlana proti Špiču.

TURČIJA.

CARIGRAD 19. Albanci raznih okrajev toliko ob črnogorski kolikor tudi ob srbski meji so brzjavno zahtevali od porte orožje za obrambo.

CARIGRAD 19. — Zbornica bo baje že jutri razpravljala avstroogrsko-turški zapisnik o sporazumu. Turčija ne dovoli prevoza srbskega vojnega materijala.

CARIGRAD 19. „Tanin“ poroča, da je srbski odposlanec Nenadović izročil listu vojne materijala in zahteval dovoljenje za pre-

voz. Veliki vezir je odgovoril doslovno: Jaz ne morem dati absolutno nobenega dovoljenja za prevoz vojnega materijala, dokler se položaj ne pojasi. Tozadevno na morem dovoliti niti diskusije. Prosim, da ne vsprejmete teh besed niti kakor nade, niti kakor obljube. „Tanin“ priobčuje potem kakor dokaz velikih srbskih vojnih priprav le eno listo srbskih naročil v Evropi, med temi 100.000 pušk, 50 mil. patron, 170 mitraljez in štiri vojne balone.

Rifaad paša v Berlinu.

BEROLIN 19. Cesar Viljem je podelil turškemu ministru za unanje stvari Rifaad paši veliki križ reda rdečega orla. Rifaad paša je imel včeraj popolnoma daljše posvetovanje z državnim tajnikom Schoenom, potem je bil v avdijenci pri knezu Bülowu.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Predstojedi sklep avstroogrsko-romunske trgovinske pogodbe. Iz Bukarešta poročajo, da je avstroogrski odposlanec princ Schöenburg pričel romunski vladi sklepe zadnjega ministerskega sveta na Dunaju glede pogajanj o trgovinski pogodbi. To poročilo je romunska vlada ugodno vsprejela. Sklep trgovinske pogodbe med Romunsko in Avstro-Ogrsko je zagotovljen.

Dnevne vesti.

Volilni imeniki izloženi po polit. društvu „Edinost“ so na vpogled narodnim volilcem in sicer:

Centralni urad za reklamacijo se nahaja v ul. Lavatovo št. 1 v prostoril „Narodne delavske organizacije“, in je ves dan odprt.

Nadalje za I. mestni okraj na Riv Pescatori št. 22 v gostilni Panica; za IV. mestni okraj v prostorih „Trž. podpornega društva“, Via Stadion št. 19. I. nadstropje

za V. mestni okraj in bližnji Rocol v ulici Petronio št. 2 v gostilni „Al Cacciatore“;

za VI. mestni okraj v gostilni konsumnega društva pri Sr. Jakobu; v vseh teh lokalih dajal bude posebni povojnik potrebna pojasnila reklamantom.

Za okolicu so izloženi volilni imeniki v vseh glavnih gostilnah gospodarskih in konsumnih društev, in sicer v Rojanu, v Barokovljah, na Opčinah, v Bazovici, v Škaduju, pri Sv. Ivanu in od danes naprej tudi v Rocolu.

Ker je reklamacijsko postopanje še precej mudo, pripravljamo vsem volilnim upravičencem, da se čimprej za-se in za svoje znance in tovariše prepričajo, je-li jim je priznana v imeniku volilna pravica oziroma dolžnost.

Obletnica žalosti. Predvčerajšnjem dne 18. marca je minulo 12 let, kar se je vršila tista proslula državno-zboraka volitev, ki je z nečutenim selparstvom ugrabila tržaškim Slovcnem jedini državno-zborski mandat. — Kaj se je godilo potem, je nam vsem še v živem in žalostnem spominu. Takega ogročenja žalosti in obupa, kakor je tedaj pretresal naše ljudstvo, ne pozna zgodovina tržaških Slovcner. Ljudje so obupavali in polnili ječe radi dogodkov, ki so bili posledica splošne narodne žalosti.

Ali vse to narodno žalovanje in žrtve niso ostale brez dobrega sadu. Nasprotniki so nam klicali: „Amen“, mi pa ne le da nismo padli, ampak vstali smo še močnejši — prerajeni. Od tedaj je še krepkeje pulzelo naše življe in anovanje in narod naš je dobil pouk, da nobena nesreča ne more streti naroda, ako ima v sebi moč za življenje. Dobili smo pouk, da se nikdar ne smemo udajati malodušju, in da je le na nas, da zadevno nas nezdoda popravimo s podvojenim delom.

Onih pa, ki so tedaj trpeli, spominjamo se ob tej obletnici z hvalečnostjo. V najlepše plačilo pa jim bodi zavest, da niso trpeli zaastonj!

— Varnost naših denarnih zavodov z ozirom na vojno. Radi možnosti, da pride do vojne, so nekateri našinci v skrbeh radi varnosti denarja, ki ga imajo naloženega v naših domačih denarnih zavodih.

Ta bojazen je posebno neopravičena, kar se tiče naših domačih denarnih zavodov. — Solidnost naših zavodov je tako znana, da celo drugorodci radi vlagajo svoje prihranke v teh zavodih, kar dokazuje bolj nego vse drugo, kako da so vloge pri teh zavodih varne. Znano je sploh, kako previdni so naši denarni zavodi pri izposojanju. Tako n. pr. ima naša „Tržaška pozajilnica in hranilnica“, naš najstarejši donaraj zavod, nič manje, nego 3/4 svojega denarja naloženega na ukajžbo na posestva s popolnim pokritjem, a le 1/4 denarja ima razposojenega na menjice. A tu ti denar je izposojen le posestnikom in drugim zanesljivim osebam, ki nudijo razna jamstva se svojim imetju tudi še jamstvo najmanje dveh in tudi več dobrih garantov, tako, da je vsaka izguba povsem izključena.

S te strani torej ne preti vlagateljem pri naših zavodih nikaka nevarnost.

Še manj pa se je bati, s čemer strahilo ljudstvo brezvestni sgenti in drugi nevedneži, da bi si namreč v slučaju vojne država mogla prilastiti pomeženje naših denarnih zavodov v vojno svrhe. Kaj takega je v modernih, civiliziranih in pravnih državah nemožno. V to država nima pravice, ne glede

Na to, da bi s takim postopanjem uničila temelje svojega obstanka. (V tem oziru opozarjamo na včerajšnji izjavo finančnega ministra Bilinskega v zbornici poslancev, katero dobe čitatelji v državno-zbornskem poročilu).

V obče pa je povsem krivo mnenje nekaterih kakor da bi denar ležal v denarnih zavodih na kupih, tako, da se ga je možno kar polastiti. Kakor smo že gori povedali, je denar vložen v denarne zavode, naložen v varnih posojilih, ki ne izgubljajo svoje vrednosti ne med vojno in ne po vojni. Denarni zavodi drže pri sebi le toliko denarja, kolikor ga potrebujejo za dnevna izplačila. To pa je le razumno neznaten del vsega od strank vloženega denarja.

Razun tega imajo naši denarni zavodi primerne rezervne fondе in jamstvo svojih členov! Če je pa kaj nevarno, je pač ravno to, ako se jemlje denar iz varnih zavodov ter ga spravlja doma, kjer je izpostavljen večim nevarnostim, nego pri denarnih zavodih. Take nevarnosti so n. pr. tatvina, požar ali pa lahkomisljeno izposojevanje. Končno je še okolnost, da dotičnik, ki hrani denar doma, ne dobiva nikakih obresti, tako, da je lastnik prisiljen dotikati se kapitala radi vsake male svote, ki jo rabi, s čimer se mu kapital počasi izgublja.

Svetujemo torej našim ljudem najnujnejše naj se ne dajo begati radi strahu pred vojno ter mirno pustijo svoj denar ležati, kakor do sedaj, v naših denarnih zavodih. Sicer pa je še vedno utemeljena nada, da ne pride do vojne in da se najde način za mirno poravnanje.

Zakaj ne objavljamo nikakoršnjih vesti vojaškega značaja? Opozarjamo, da je po posebnem določilu kazenskega zakona strogo prepovedano objavljati vesti vojaškega značaja v časih, kakoršnji so sedanj. In v zadnjih časih je bilo slučajev, ko so bili časopisi zaplenjeni radi slučnih vesti.

Krasen vseh Tržaške posojilnice in hranilnice. Kakor doznajemo, je dosegel ta naš najstarejši denarni zavod v letu 1908 nepričakovano lep uspeh, v zvezi temu, da splošno denarno stanje ni bilo v minolem letu povoljno in da se je pojavilo v zadnjih letih v našem mestu mnogo novih slovanskih denarnih zavodov. Dotični je bila Tržaška posojilnica in hranilnica do pred par leti edini denarni zavod v Trstu, imamo sedaj tukaj razun drugih petih večih slovanskih denarnih zavodov (Jadranska banka, Ustredni banka, Zvonstenska banka, Ljubljanska kreditna banka in Trgovska obrtna zadruga) veliko število manjših slovanskih denarnih zavodov, ki vsi prosperirajo. Vkljub vsemu temu, ko bi bilo vendar pričakovati, da bi morala Tržaška posojilnica in hranilnica nazadovati, izkazuje ista glasom bilance za leto 1908 čisti dobiček 83.234 K 22 st., torej za 14.000 K več nego prejšnje leto. Rezervni fond, ki je znašal koncem leta 1907 K 289.485-19 naraste s koncem leta 1908 na K 346.800-98. Tržaška posojilnica nudi torej ulagateljem ne glede na jamstvo zadržnikov, že s svojim rezervnim fondom lepo varnost. Tržaška posojilnica in hranilnica zavzema med slovenskimi posojilnicami po 17-letnem obstoju eno izmed prvih mest. Pri tem pa je še pripomniti, da je Tržaška posojilnica in hranilnica vsako leto darovala primerno velike svote za dobrodelne in kulturne namene. Tudi letos predlaga odbor občnemu zboru, ki se ima vršiti 25. t. m., da se iz čistejšega dobička podeli našim dobrodelnim in kulturnim zavodom skupna svota 10.200 K ozirom na to uspešno in naši stvari koristno delovanje tega našega najstarejšega tukajšnjega denarnega zavoda je pač dolžnost vseh nas, da se še krepkeje oklenemo istega, s čimer koristimo najbolj sebi in naši stvari.

Dragoceno pripoznanje. V včerajšnjem članku pod tem naslovom je v citatu iz „Independenta“ izostalo par besed, valed česar je smisel pokvarjen. Citat se glasi: „Na nas je pa, da skrbimo, da to vprašanje ostane na tej podlagi in da se ta učvršča vedno bolj, da najde v neprestani agitaciji novih elementov trdnosti in odločnosti ter da se širi pojem važnosti, ki je ima (vprašanje), upoštevaje vse narodno življenje za moralne interese vse Italije.“

Skrajno lopovstvo. Včerajšnji „Piccolo“ prinaša brzozavko baje iz Ljubljane, v kateri se pripoveduje, da so jugoslovanski denarni zavodi izročili srski vladi svoto 10 milij. kron kakor prvi obrok posojila 20 milj. obljubljenega srski vladi.

Ta vest je seveda nesramno zlagana, in mi dvomimo opravičeno, da bi bil „Piccolo“ res prejel iz Ljubljane tako brzozavko. Namen italijanskega lista je toliko jasen, kolikor lopovaki: spraviti naše denarne zavode v krivo luč, jih diskreditirati z vzbujanjem mnenja, da denar pri teh zavodih ni varen.

Take nesramnosti so pač zmožni le ljudje, ki kakor hijene hočejo tudi največe nesreče izkoristiti v svoje umazane namene.

V včerajšnji zahvali g. Verovška je po pomoti v tiskarni izostalo ime gospe Karle Ponikvarjeve, ki se je tudi potrudila pri nabiranju denarnih darov, ki so bili izročeni beneficijantu, kar s tem na željo g. Verovška popravljamo.

Zopetna izdaja dvekronskih srebrnih novcev. Radi opustitve izdaje dvekronskih novcev (goldinarjev) je v prometu primanjalo kron in novcev po 5 kron, valed česar je avstro-ogrška banka izdala ukaz, da se zopet

izdajajo in sprejemajo stari „goldinarji“. Tudi je obvestilo finančno ministerstvo vse podrejene urade, da se vsprejemajo goldinarji zopet v javen promet.

Imenovanje. Minister za poljedelstvo je imenoval vinarskega adjunkta v Gradcu Josipa Zabavnika vinarskim nadzornikom III. razreda v Primorju.

Tržaška mala kronika.

Avtorja ostudnaga čina — V včerajšnji številki smo priobčili notico, kako je nek težak onečastil 8-letno deklico Marijo Dajuri, ki se hudo bolna nahaja sedaj v mestni bolnišnici. Policija je včeraj ob 7. uri zjutraj aretirala 34-letnega oženjenega mizarja in očeta dveh otrok, Karola Lachainerja vulgo „Manuela“, iz Trsta, stanujočega v ulici Donota, in 28 letnega težaka, regnikola Napoleona Molinari iz Benetk, stanujočega v ulici Malcanton št. 3. kakor osumljena, da je eden izmed njih izvršil nečloveški čin na omenjeni deklici. Včeraj ob 9. uri predpolupne so oba odredli v bolnišnico, da ju konfrontirajo z žrtvijo. Uboga deklica pa ni mogla še z gotovostjo povedati, kateri aretirancov je izvršil na njej grozni čin.

Povožen. Včeraj je prišel pod neki voz 43-letni ponočni čuvaj v svobodni luki Josip Maran. Dobil je več težkih poškodb. Za prvo pomoč se je zatekel na zdravniško postajo.

Izseljenci na povratku. Včeraj zjutraj je po 14 dnevni vožnji iz New Jorka in Napolija priplul v naše pristanišče parnik Avstro-Amerikane „Laura“ (kapitan E. Car) z 218 potniki. Od teh jih je bilo 11 prvega razreda, drugi so bili vsi izseljenci, vračajoči se v svojo domovino, in sicer se jih je 46 izkrcalo v našem pristanišču, drugi, skoraj vsi ogrsko-hrvatski podaniki, so se odpeljali na Reko.

Krvav pretep med mornarjema. Včeraj po noči sta se na velikem trgu skregala 28-letni mornar Ivan Kapović, vkrcan na Lloydovem parniku „Palacky“, in Nikolaj Vučetić vkrcan na nekom inozemskem parniku. — Iz pričkanja je kmalu nastal pretep in Kapović je potegnil nož ter se zaletel proti svojemu nasprotniku. V tem hipu je prihitel Gregor Rakavina in izvil Kapoviću nož iz roke, a se pri tem ranil na desni roki. — Kapovića so zaprli.

Okradena mlekarica. Včeraj je bil mlekarici Ivani Koren iz Marezij ukraden voziček, na katerem je bilo 5 posod z mlekom.

Koledar in vreme. — Danes: Evgenij muč. — Jutri: 4. postna udeležja. Benedikt op. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 9,0 Cels. — Vreme včeraj: deževno.

Naše gledališče.

Vkljub slabemu vremenu je sinočno predstava obiskala precej veliko občinstva. — V Trstu že dobro znana šaloigra „Pri bleem konjičku“ je doslej kakor vsakokrat do sedaj popoln uspeh in je vzbujala neprestan smeh. Igralo se je dobro, izlasti je g. Verovšek kakor Bueck, katera vloga je med njegovimi najboljšimi, skrbel za to, da niso mišice smeha prišle do počitka.

Jutri v nedeljo ob 8. uri zvečer komična tridejanska burka

„VELETURIST“.

Drugič in zadnjič. Pri premieri je vrlo uspela in nepretrgoma vzbujala salve smeha, I. dejanje v Trstu pri bogatem Dolinarju (Verovšek), ki ga hoče njegova žena (Puceljva) na vsak način videti slavnega. Tako postane ta dični Gorazd Svetozor — veleturist in veleplagiator. In za te svoje grehe se mora pokoriti doma kot jubilent svoje 50-letnice in se potiti tudi v planinah, kamor ga seveda prav nič ne vleče srce. II. dejanje torej v bohinskih gorah. Po pokori še-le pa pride izpoved: III. zopet v Trstu. Nekaj posebnega v tej igri sta oba planiška vodnika Podhostnika (Sršen in Potrato) in pa planišarica Micka, ki nastopi pri koči celo v blačah, kakor so se včasih oblačile Bohinjke, v mestu pa kot kmetstvo dekle v narodni noži in nazadnje celo kot moderna dama — dekolorirana z vlečko. Razun teh nastopi še mnogo drugih oseb, skoro ves naš ansambel.

Tržaška gledališča:

VERDI. Danes „Rensko zlato“. POLITEAMA ROSSETTI. Toliko rebriza „Nižave“ (Feudalismo), kakor tuji slavna Sudermannova igra „Kamen med kamni“ sta doprinesla Grasso-tu zaslužen uspeh. Danes tudi predstava.

FENICE. — Nocoj ob 8. uri običajna predstava cirkusa Besini. Prihodnji teden se vsprejeda nekoliko spremeni; v tem novem vsprejedu bo med drugimi točkami tudi nastop slonov.

EDEN. — Danes zvečer ob 8 30 je tu varié predstava.

GLEDALIŠČNA DVORANA „APOLLO“ ulica Domenico Rossetti 4. Marijonetišči družba. — Danes (sobota) predstava ob 5. in pol.

Društvene vesti.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi svoje člene na volilno posvetovanje, ki bo jutri 21. t. m. ob 2. uri in pol popoldne v društvenih prostorih, ulica Stadion št. 19. Velilni ošek.

MODERNO POHIŠTVO TRST PETER JERAJ ULICA SV. KATARINE ŠT. 13 VOGAL ULICE V. BELLINI

Novo gostilno „Pri Jelenu“ v ulici Domenico Rossetti št. 3. Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu in tov. členom „N. D. O.“, da sem odprl v nedeljo das 14. marca t. l.

VARIÉTÉ - GLEDALIŠČE EDEN Trst, ulica Acquedotto št. 35 Danes, sobota PREDSTAVA :: ob 8-30 zvečer. Vsprejeda: 1.) Korčonica, 2.) Valček, 3.) Overture.

Restavracija Aurora Trst, ul. Giuseppe Carducci 13 Trg S. Giovanni. V nedeljo in praznikih MATINE od 10. pop. do 1. pop. in od 4. do 12.

35 let velikega uspeha!!! Zdrav želodec :: redno prebavljanje in očiščen želodec :: doseže se z uporabljanjem večkrat odlikovane PICCOLI-jeve tinkture za želodec.

Operaterka kurjih očes učenka znanega specialista, priporoča se cenje-nim gospem. Trst, Trg C. Goldoni 6.

SLOVENC! Kupujte UŽI-GALICE svet. Cir. in Metoda. Plačilo na mesečne obroke po najmodernejšem zistemu. Mnohi, ki niso v stanu nabaviti si gramofon proti takojšnjemu plačilu, zamorejo na ta način priti do tega.

Vrhu italijanskega in nemškega repertoira WILHELM IZBERA slovenskih in hrvatskih komadov narodnih umetnikov.

Dramatično društvo v Trstu vabi na svoj izredni občni zbor, ki se bo vršil v soboto, dne 27. t. m. ob 8. uri in pol zvečer v prostorih "Trgovsko-izobraževalnega društva", ulica S. Francesco 2, I. nadst.

Dnevni red:

- 1. Spremenjena in odobrena pravila se vzamejo na znanje.
2. Novi hišni in disciplinarni red.
3. Posvetovanje radi prihodnje sezone (eventualna volitev odbora po novih pravilih).
Ker je ta izredni občni zbor posebne važnosti za prihodnost slov. gledališča v Trstu, oziroma za prihodnjo sezono, zato so nujno povabljeni vsi, ki jim je pri srcu razvoj tega važnega kulturnega zavoda slovenskega v Trstu.

Poziv in vabilo. Odbor "Dramatičnega društva" v Trstu opozarja na svoje v tej številki "Edinosti" priobčeno vabilo na svoj izredni občni zbor, ki se bo vršil 27. t. m. ob 8 in pol zvečer. Ob tej priliki si dovoli podpisani še enkrat apelirati na p. t. rodoljube, da bi blagovolili doposlane jim garancijske izjave podpisati in odboru "Dramatičnega društva" vrniti. Istotako prosí druge činitele, zlasti denarne zavode, da bi blagovolili uvaževati svoječasno predloženo prošnjo za kako znatno podporo. Slednjic vabi podpisani odbor k obilnemu pristopu k "Dramatičnemu društvu", kajti le številno društvo bo moglo biti kos veliki kulturni nalogi, ki jo ima vršiti slovensko gledališče ob Adriji. Za na prihodnjem izrednem občnem zboru, ki bo ukrepal o vprašanih, tičotih se nove sezone, naj pokaže številna vdeležba, da slovensko gledališče v Trstu ne stoji na — pevku.

Odbor. "Dram. društva v Trstu".

Nar. delav. organizacija

Skupina Tehničnega Zavoda (Stabilimento Tecnico) so uljudno vabljene na sestanek v prostorih N. D. O. danes zvečer ob 7. uri in pol.

Odbor konsumne zadruga ima danes zvečer ob 8. uri svojo sejo.

Književnost in umetnost

Pod cesarjem Franc Jožefom I. (Obris), Spisal F. L. Tuma. Cena 60 st., s pošto 65 st. Brošurica obsega več prav zanimivih člankov, ki karakterizirajo v velikih potezah čas in dogodke iz vladanja sedanjega avstrijskega cesarja. — Naš dom. Drugi zvezek te zbirke povesti in pesmi prinaša dve povesti: "Zadnji grof Celjski" in "Iskalci biserov na otoku Sv. Duha." — Madeži in njih snaženje. Praktično navodilo, kako je snužiti madeže na raznem blagu, na kovinah itd. Cena 1 K, s pošto K 1'10 st. Vse tri omenjene knjižice je izdala in založila Zvezna trgovina v Celovcu.

Vesti iz Goriške.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: "Prostovoljno gasilno društvo" s sedežem v Plužih (pol. okr. Tolmin).

Vesti iz Istre.

Imenovanje. Cesar je imenoval kurata v Čunskem Frana Kvirina Volarića arhiepiskopom in župnikom kolegijalne cerkve v Osoru.

Vesti iz Koroške.

Slovenski volilni shodi za predstoječe volitve za Koroški deželni zbor so se vršili v četrtek v "Rokodelskem domu" v Celovcu za Celovec in okolico; včeraj 19. t. m. v Željajah (govoril Grafenauer), v Libelčah (govorila dr. Brejc in Podgornik), v Šmihelu pri Piburku dopoldne govorila deželni odbornik Evgen Jarc iz Ljubljane in Smodej), v Kotljah popoldne (Jarc-Smodej). Jutri se bodo vršili volilni shodi v Šk. fičah, Hođišah, Guštenju, Možici in Črni.

Vesti iz Šajerske.

Ne dajte otrokom nevarnih igrac! — Petletna Angela S. iz Slov. Bistrice se je igrala v nenavzočnosti voditeljev z nožem, ter si pri tem tako ranila oko, da so jo morali odpeljati v bolnišnico.
Nov most zgradijo čez Dravo v Mariboru. Vlada bo prispevala za gradnjo z 2 mil. kron.

Vesti iz Dalmacije.

Iz Zadra. V bližini Zadra žive takozvani Arbanasi. Ti so prišli pred stoletji semkaj v Dalmacijo. Prbežali so pred Turčinom. Ali še danes govore svoj materinski jezik, ki je sicer nekoliko pomešan s hrvaščino. Najprej se uče otroci svojega materinskega jezika in potem še le družih.

Tu imajo tržaški Slovenci sijajen izgled zvestobe in ljubevi do materinskega jezika. Iz raznih pokrajin prihajajo Slovenci v Trst. A komaj da znajo par besed italijanskega jezika, že govore — ne vsi, ali mnogo je taci — Kaj mi bo slovenski jezik? Tu treba govoriti z otroci italijanski!

In res se more čisto opaziti žalostne prizore, da otroci slovenskih starišev pitajo svoje kivne brate po ulicah s "ščavi". Slovenske matere in očetje! V izgled naj vam bodo arbanaske matere, ki po stoletjih go-

vore s svojimi otroci svoj jezik! Ali ni sramotno, da je še danes, ko bi morala narodna zavest prevevati vse sloje, slovenskih starišev, ki vzgajajo janičarje svojemu narodu?! Tudi izgovor, da nimamo avojih šol, ne velja. Tudi Arbanasi nimajo šol v svojem jeziku, vendar ohranjajo ta svoj jezik preko stoletij.

Izpatetjimo se! Gojimo v svojih bišah ljubezen do svojega jezika in do svoje narodnosti! V Trstu je to tem lažje, ker imate obilico svojih narodnih društev, ki nadmeščajo šolo glede gojenja svojega materinega jezika in so zavetišče vsem, ki hočejo ostati zvesti svojemu narodu! I. M.

Ceres-ova potica. Stepe se 8 belijakov katerim se doda polgoma 16 dkg. sladkorja ter pomeša zraven 10 rumenjakov in 10 dkg. moke št. 0; naposled se doda še 6 dkg. stopljene zabele "Ceres". Ta zmes se razdeli potem v 6 delov, kateri naj se pečejo pri srednji gorkoti na plošči, namazani s zabelo "Ceres". Ko se potem shladé, napolnijo se s sledenjo zmesjo: stepe se 26 dkg. zabele "Ceres", 28 dkg. drobnega sladkorja, 7 dkg. kakao in 2 rumenjaka.

S tem se napolni potica, ter potrese zgoraj in ob straneh z debelo oskobljanimi rumeno pečenimi kokosovimi orchi.

Mali oglasi.

Trgovski pomočnik, več v trgovini z mešanim in špecijskim blagom išče službo v kakem skladišču. Govori hrvaško, slovensko, ter nekoliko italijansko in nemško. Nastop takoj. Naslov pri Inzeratnem oddelku Edinosti. 560

Moške obleke, d'ezniki, zavese, pogrinjala in preproge se prodaja na mesečne ali tedenske obroke. Madonnina 43, I. nadstropje. Zmerne cene. 599

Proda se lovka pisca (prepelica-deutsch-kurzha ar) izvrstno dresirana, v drugem polju, fl. nos apel. Cena 350 kron. Na ogled pri grajakem lovcu Andreju Veble, Kapele pri Brežicah, Štajersko. 520

Za 20 kron odda se takoj v najem meblirana soba, tudi hrana, cena po dogovoru. Via dei Fabbri (tik cerkve sv. Antona starega) št. 1, I. nadstropje. 717

Proda se zemljišče za zidanje blizu ceste via Commerciale, Škorklja, I. nad. št. 539. 540

Krompir za seme Roza. Ida in druge vrste se vdobi v zalogi v ulici San Maurizio št. 2, Anton V atovec. 557

Josip Stofa mizarški mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarška delai 38

Poskusite Fl-GOVO KAVO "Salutin" ki je naj-finejši in najzdravejši kavni priradek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah.

V krojačnici Podgornik in Jeršek Trst, ulica Farneto št. 40 odlikovani z diplomom na razstavi malih obrti izvršujejo se obleke za gospe i. s. po zadnjih uzorcih in pariškem kroju. Paletosi, Blouses in plesne obleke. Cene zmerne. Sprejmejo se gospice v poduk proti mali odškodnini.

Dr. RUD. ŠORLI ZOBOZDRAVNIK klinike za zdrav. zob v Berlinu. Plombovanje. - UMETNI ZOBJE NAJPOPOLNEJŠA METODA. Izdiranje zobov brez bolečine. Uravnanje slabo zrasih zobov. Sprejema od 9.-1. in od 3.-6. ure popoldne. CORSO 49, uhođ ul. Silvio Pellico 1.

Gledališčna dvorana "APOLLO" TRST, ulica Domenico Rossetti 4. Marionetist. družba Vsak dan predstava ob 5.1/2 uri popoldne.

Novo pogrebno podjetje Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402 Zaloga oprave ulica Massimo D' Azeglio št. 18. Prireja pogrebe od najprestejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih. Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl. Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence. Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi.

Mladenič lepe zunanosti, išče službo poltežaka ali sluge v kaki pisarni. Govori slovensko, nemško in italijansko. Ponudbe pod "E. P." na Inzeratni odd. Edinosti. 516

Pekarna in slaščičarna 00000 TRST 00000 Piazza Caserma in Ulica Caserma 17 Prodaja svež kruh trikrat na dan. - ZALOGA najfinejše moke, slaštic, sladkih prepečenec, vina in likerjev. Za velikonočne praznike sprejemalo se bo pečenja najfinejših potic po zmernih cenah.

ZOBOZDRAVNIŠKI AMBULATORIJ Dr. Viktor Bandel Trst, ulica San Giovanni 7, I. nads. 9-1 3-6

Slovinci in Slovani v Trstu Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v Slovanski brivnici v ulici Saverio Mercadante št. 1 (blizu slovenske knjižnice) V. GJURIN, brivec.

Prva slovenska MIRODILNICA pri sv. Ivanu št. 1157 Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da se vdobi v njegovi zalogi vsakovrstne barve, droge, čopiče, šipe, žeblje, mineralne vode, vosk za parkete, sveče, mrežice za Auerjevo luč itd. itd. Udani Karl Lozej.

KLOBUČARNA G. Doplicher Trst, Corso 34 Klobuki prvih tovarn. Potne in športne kape po ::: zmernih cenah. ::: :

Pekarna in slaščičarna Josipina udova Pozrù TRST, ulica Istituto 28 naznanja, da bo sprejemala za Velikonočne praznike pečenje potic po zmernih cenah. Svež kruh trikrat na dan. Prodaja slaštic in raznovrstnih sladkarij, kakor tudi MOKE IZ PRVIH MLINOV.

Osnove vodnih napeljav: za vzvišena, malovodna mesta, vasi, dvorce, posestva, trdnjave, gradove, tovarne, parke in vrte za dovajanje vode na polja obdelana zemljišča itd. izgotovljam pod garancijo na vsako višino in oddaljenost brez stroškov in samodelavne napeljave za hiše, kopalnišča, stranišča, vodnjake, samodel. napajališča in gasilne naprave. Anton Kunz ces. kr. dvorni zalagatelj Največja slovan. trška monarhijske Hranice (Moravsko) Prospekti brezplačno in poštne prosto.

Pes izvrsten prepelčar, lepe postave, dresiran, v tretjem letu, se proda za 200 kron. — Kje? pove Inzeratni oddelk Edinosti. 512

Umetni zobje ::: Plombiranje zobov. Izdiranje zobov brez vsake bolečine v zobozdravniškem kabinetu Dr. J. Čermák in G. Züscher TRST ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Pekarna in slaščičarna Lovrenc Rebula Trst, ulica Belvedere št. 57 je vedno preskrbljena s svežim kruhom 3-krat na dan. Prodaja vsakovrstne slaščice in prepečenec lastnega izdelka, kakor tudi vse vrste moke. Sprejme naročila za pečenje potic po jako zmernih cenah. LIKEPJI v BUTELJKAH

Tovarna železa za zgradbe in artistična predmeta TH. DEUTSCH, Graz sprejme po jako zmernih cenah toliko za tuzemstvo kolikor za inozemstvo vsakovrstna fina dela kakor n. pr. železne ograje, štedilne peči, vsake vrste dela v železu za zgradbe, kakor tudi železna okna in železne rouleau.

Adolf Kostoris skladišče oblek za moške in dečke Trst, via S. Giovanni 16, I. n. (zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i. t. d. Najdogovornejše cene.

Giulio Reddersen TRST, ulica Giosué Carducci št. 23 TELEFON št. 213 Kirurško orodje, ortopedični aparati, Modereci, umetne roke in noge, berglje, klat pasi, elastični pasi in nogavice, elektroterapevitične priprave, aparati za inhalacijo. SKLADIŠČE potrebščin za kirurško zdravljenje. Potrebščine iz gumija in npr. odličnega blaga.

Kaj ne pripoznate, da je CERES - jedilna zabela (iz kokosovih orehov) najboljša? — Ista ni samo najfinejša in najčistejša, temveč tudi najcenejša in najzdravnejša, kar sem jih kedaj kupila.